

Erasmus+

Informe de

XXI Trobada d'Estudiants Gitanes de Catalunya

Organització encarregada de la co-execució de l'activitat: **Associació Gitana de Dones Drom Kotar Mestipen**

Data de la trobada: **28 de maig de 2022**

Lloc: **Amposta, Catalunya. Espanya**

Institució amfitriona: **La Lira Ampostina (escola professional d'estudis musicals de la ciutat d'Amposta).**

En la XXI edició de la Trobada d'Estudiants Gitanes de Catalunya, les dones gitanes que formaven part del grup organitzador van decidir que La Lira Ampostina era el millor lloc per celebrar la trobada per dues raons. D'una banda, perquè es tracta d'un lloc situat en el centre de la ciutat, de fàcil accés, i a més el recinte compta amb les instal·lacions necessàries pel correcte desenvolupament de l'esdeveniment. D'altra banda, La Lira Ampostina és una institució educativa de referència en la zona, no sols per als qui estudien música, sinó per a la ciutat en general.

1- FASE DE PREPARACIÓ ABANS DE LA TROBADA

Per a organitzar i planificar la Trobada, es van celebrar un total de 3 reunions entre membres del personal de Drom Kotar Mestipen, les dones participants i representants de l'ajuntament d'Amposta.

Cal destacar que el grup organitzador de la preparació d'aquesta trobada va néixer després de la celebració de l'anterior edició, que va tenir lloc el 23 d'octubre a la ciutat

El Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

de Tarragona. Després d'assistir a la XX Trobada, un grup de dones d'Amposta va decidir organitzar la següent edició de l'activitat a la seva ciutat.

A aquestes reunions, que es van celebrar de manera presencial i també a través de plataformes digitals, van assistir dones integrants del grup organitzador, membres del Comitè Nacional de Coordinació, personal de l'organització DKM i representants del municipi d'Amposta.

DATES DE LES REUNIONS:

Reunió 1. 24 d'abril de 2022

Reunió 2. 22 d'abril de 2022

Reunió 3. 27 d'abril de 2022

MEMBRES DE L'EQUIP IMPLICATS:

Reunió 1. María Cortés, Ana contreras

Reunió 2. Maripaz Anderson, María Cortés

Reunió 3. María Cortés, María Paz Anderson

PARTICIPANTS DEL GRUP MOTOR:

Reunió 1. María Alegría Gabarri, Mila, Paqui Cortés (model), Vanesa Cortés

Reunió 2. María Alegría Gabarri, Mila, Paqui Cortés

Reunió 3. María Alegría Gabarri

UBICACIONS:

Trobada 1. en línia mitjançant zoom

Trobada 2. Amposta

Trobada 3. en línia mitjançant zoom

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

EVIDÈNCIES

Reunió 1	Reunió 2	Reunió 3
		

PUNTS PRINCIPALS:

Reunió 1

S'informa sobre què són les Trobades, quines parts té una Trobada i quines són les funcions del grup motor. Les dones que assisteixen a la reunió se senten motivades i volen formar part del grup motor.

Reunió 2

En aquesta reunió les persones assistents acorden qüestions com el lloc en el qual se celebrarà la Trobada, quin serà el tema de la conferència inaugural, quina serà la composició de la taula de referents i quin cartell s'utilitzarà per a difondre l'esdeveniment.

Reunió 3

Reunió mantinguda amb representants de l'ajuntament d'Amposta (Núria Ferrer, regidora de drets socials i ciutadania i Nuria Marco, regidora d'educació), on presentem l'entitat, les Trobades i el projecte RTransform.

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

Les persones representants de l'ajuntament estan interessades en el projecte i disposades a col·laborar en qüestions logístiques.

2- IMPLEMENTACIÓ DE L'ACTIVITAT: LA TROBADA

Aquesta va ser la XXI Trobada d'Estudiants Gitanes de Catalunya, i va ser la primera vegada que aquesta activitat es va celebrar a la comarca catalana de "Terres de l'Ebre". Aquesta comarca, situada en el sud de Catalunya i a una distància de més de dues hores en cotxe des de la ciutat de Barcelona, és una zona on no són molt freqüents les activitats educatives d'aquest tipus. Gràcies a la mobilització de les dones gitanes de la zona, s'ha pogut dur a terme l'activitat amb èxit i complint tots els estàndards de qualitat.

La Trobada es va celebrar el dissabte 28 de maig de 2022 en La Lira Ampostina, un centre públic on s'imparteix formació musical professional. A l'esdeveniment, que va tenir lloc entre les 16.00h i les 20.00h, van assistir al voltant de 60 dones i nenes gitanes de base de tota Catalunya i Comunitat Valenciana. Van assistir a la Trobada dones de les ciutats de Tarragona, Tortosa, Reus, Amposta, diferents barris de Barcelona i Castelló.

Per a un millor desenvolupament de l'activitat, membres del personal de Drom Kotar Mestipen i persones voluntàries no gitanes van ser presents en l'esdeveniment per a fer tasques tècniques i organitzatives. També cal esmentar que durant la Trobada va funcionar un servei de guarderia. Aquest espai, atès per membres de l'equip de l'organització i persones voluntàries, estava pensat perquè els nens i nenes poguessin divertir-se realitzant diferents activitats mentre les seves mares participaven en la Trobada.

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

A continuació, descriurem dos dels moments més rellevants de la jornada: la conferència inaugural, i la taula de referents:

La conferència principal de la Trobada va ser a càrrec de la Dra. Carme García Yeste, catedràtica del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili, i directora del Grup Consolidat reconegut per la Generalitat de Catalunya, Metodologia de la Recerca Educativa amb Impacte Social (MEDIS).

El tema de la conferència va ser la Formació de Familiars. La Dra. Carme García Yeste va parlar sobre la importància de la implementació d'aquesta Acció Educativa d'Èxit i quin és el seu impacte, tant a nivell personal com comunitari.

"La participació de les famílies a les escoles és essencial per a l'èxit acadèmic i la transformació del barri" Carme García Yeste

Conferència inaugural de la XXI Trobada d'Estudiants Gitanes de Catalunya

La taula de referents estava composta per 3 dones gitanes de diferents edats, perfils i orígens. Aquestes dones van ser triades com a referents perquè són un exemple d'èxit en les seves respectives trajectòries educatives. Aquesta és una breu descripció d'aquestes 3 dones.

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

Sra. Trini Heredia González, Tècnica en Integració Social a l'Institut Salvador Seguí, Barcelona.

Sra. Eli Lucena Cortés, Graduada en Educació Secundària Obligatòria en Educació d'Adults, actualment està preparant la prova d'accés a la universitat.

Sra. Andrea Khalfaoui Larrañaga, Doctora en Educació per la Universitat de Deusto amb la tesis "Claus per a la convivència intercultural en l'educació infantil". Actualment és investigadora postdoctoral en la Universitat d'Edimburg.

Taula de referents

Aquests són alguns dels missatges que les participants van poder escoltar durant la taula de referents:

"De petita m'encantava l'escola. La meva àvia em preguntava tots els dies què havia après. Ella va aprendre a llegir de gran, però sempre va tenir clar que l'educació era important. El meu missatge: Mai és massa tard" Andrea Khalfaoui, referent

"Sempre he participat en el mercat ambulant. Vaig entendre que el mercat ambulant no era un negoci que poguessin heretar els meus fills. Ara hem de renovar-nos. Vaig

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

tornar a l'escola després de 30 anys i ara tinc un diploma de secundària". Eli Lucena, referent

"Quan tenia 12 anys vaig haver de quedar-me amb la meva germana perquè la meva família pogués anar al mercat. Als 17 anys no em volien al institut. Jo volia anar a escola. Als meus pares els van dir clarament que sense l'escola seria molt difícil seguir endavant. Acabo de graduar-me fa dos dies. La meva cosina i jo som les primeres de la meva família que hem estudiat l'ensenyament postobligatori i ens hem graduat" Trini Heredia, referent

Després de la taula de referents, les dones que van participar en la Trobada es van dividir en petits grups de treball per debatre i aportar idees sobre el que acabaven d'escoltar, tant en la taula de referents com en la conferència inaugural. La idea principal d'aquests grups de discussió, facilitats per dones gitanes, era trobar solucions per a superar els obstacles que troben les dones gitanes en les seves respectives trajectòries educatives. Els grups de treball són espais segurs i igualitaris, on es fomenta la participació activa de totes les dones.

Dones gitanes compartint les conclusions extretes dels seus grups de treball

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

"Volem que les escoles obrin les seves portes a les famílies. Volem que les escoles siguin també gitanes" Conclusió d'un dels grups.

Finalment, abans de finalitzar l'activitat, totes les participants es van reunir de nou en el saló principal per a posar en comú les conclusions a les quals havia arribat cadascun dels grups. Aquest és un espai especialment enriquidor, ja que es comparteixen idees, propostes i experiències que seran útils per a les dones en la seva trajectòria educativa, així com en la seva vida personal.

Aquestes conclusions es recullen en un document, que servirà per a orientar el treball del DKM en els pròxims mesos i per a difondre el missatge de les participants entre representants de l'administració pública i altres agents rellevants.

3- IMPACTE DE LES TROBADES

Les Trobades d'Estudiants Gitanes de Catalunya no sols són un esdeveniment important per a les dones gitanes, sinó per a la societat en general. Per això, representants de les administracions públiques van ser presents en l'esdeveniment. La Trobada celebrada a Amposta va comptar amb la presència de la Sra. Cesca Domènech i Ruera, Directora General d'Acció Cívica i Comunitària de la Generalitat de Catalunya i del Sr. Adam Tomàs i Roiget, Alcalde d'Amposta.

A més, altres entitats com el Museu Virtual del Poble Gitano es van interessar per l'esdeveniment i han compartit informació sobre el mateix a través de les seves xarxes, [troba més informació aquí](#).

Conclusions de la Trobada:

A continuació presentem el document de conclusions de la XXI Trobada d'Estudiants Gitanes de Catalunya, en el qual les dones participants reclamen el següent

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social

Erasmus+

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

1.- Recursos educatius

- Són necessaris espais de reforç, amb personal format en tots els nivells de l'ensenyament obligatori.
- És necessari posar en marxa accions com una biblioteca de tutoria, on sigui visible el suport de l'escola i de la comunitat.
- És necessari garantir que tots els alumnes arribin al mateix nivell amb les eines necessàries, si necessiten més suport han de tenir-ho, els alumnes no han d'estar separats per nivells.

2.- Centres Educatius:

- Les dones gitanes som conscients que portem als nostres fills a l'escola perquè construeixin el seu futur i no com un passatemps, volem una educació de qualitat i igualtat.
- Reclamem més interès i preocupació per part del professorat.
- Demanem xerrades motivacionals mensuals on participin referents gitanos. És necessària la presència de models gitanos en els centres educatius.
- Els centres educatius han de facilitar informació sobre els itineraris educatius.
- Les escoles, associacions o qualsevol lloc on hi hagi dones gitanes, han d'implementar: activitats d'educació familiar.
- Els centres educatius han d'utilitzar un vocabulari comprensible per a facilitar el diàleg i la relació entre totes dues parts.
- Les famílies, pares i mares han de tenir un lloc a l'escola. Com a resultat s'involucrarán més.
- Es necessita més informació sobre el que fan els nens a l'escola.
- Les escoles han de continuar sent un espai obert a la comunitat.

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

- És necessari que es posin en marxa les AEE (Accions Educatives d'Èxit): grups interactius, formació de familiars, biblioteca tutoritzada... podrien influir en la millora educativa dels nens i nenes.

3.- Participació

- Activitats com Les Trobades d'Estudiants Gitanes de Catalunya són necessaris per a promoure i empoderar a les nenes i dones, i animar-les a continuar, o reprendre els estudis.
- Les reunions presencials, en les quals puguin trobar-se els professors i les famílies dels alumnes, són necessàries perquè existeixi i millori la comunicació entre totes dues parts. Les famílies i els professors han d'acordar els horaris de reunió.
- S'ha de facilitar la participació activa en el consell escolar. Que les famílies gitanes formin part de les AMPAs és fonamental perquè l'escola sigui diversa i tots ens sentim part d'ella.
- Totes dues parts, centres educatius i famílies, han d'implicar-se per a acabar amb l'absentisme escolar.
- Els centres educatius estan més prop de les mares que dels pares, l'escola ha d'insistir més i crear més espais en els quals els pares estiguin més implicats i informats.

4.- Referents:

- Les mares que tenen una formació educativa són models per a les seves filles i per a tota la comunitat. Els nens es motiven quan veuen als seus pares i mares involucrats a l'escola.

Erasmus+

RTransform

Associació Gitana de Dones
Asociación Gitana de Mujeres
Romani Association of Women

- Els alumnes gitans en pràctiques podrien apadrinar a altres alumnes gitans en els centres educatius, per a secundar-los i establir llaços que els ajudin a continuar en el camí educatiu.
- És necessària una major representació de la població gitana a l'escola: almenys un promotor gitano en cada localitat.
- El fet que hi hagi persones gitanes treballant en els col·legis genera referents per als nens.

5.- Altres ajudes:

- Són necessàries subvencions per a serveis de guarderia, perquè les mares puguin conciliar la vida familiar amb l'educació. Hi ha mares que no poden optar a la formació perquè el seu nivell econòmic no els permet pagar la guarderia.
- És necessari que les beques s'adjudiquin abans de l'inici del curs escolar.
- És necessari garantir que l'educació sigui pública, no es pot deixar de costat a les persones per no poder pagar la matrícula dels estudis postobligatoris.

Dones gitanes en la XXI Trobada de Dones Gitanes de Catalunya

II Informe. RTransform: Les dones gitanes transformen els sistemes educatius a Europa a través de la seva mobilització política i social